

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2014. október 2.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Vámmal azonos hatású díjak — Belső adók — A Flamand Régióba behozott állati trágyára vonatkozó importlefölözés — EUMSZ 30. cikk és EUMSZ 110. cikk — Az importőr által fizetendő lefölözés — Annak függvényében változó mértékű lefölözés, hogy az állati trágyát behozták a Flamand Régióba vagy onnan származik”

A C-254/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a hof van beroep te Brussel (Belgium) a Bírósághoz 2013. május 8-án érkezett, 2013. február 28-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Orgacom BVBA**

és

a **Vlaamse Landmaatschappij**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: J. L. da Cruz Vilaça tanácselnök (előadó), G. Arestis és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az Orgacom BVBA képviseletében F. Janssen és G. Peeters advocaten,
- a belga kormány képviseletében T. Materne és J.-C. Halleux, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében C. Soulay és W. Roels, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: holland.

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 30. cikk és az EUMSZ 110. cikk értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az Orgacom BVBA (a továbbiakban: Orgacom) és a Vlaamse Landmaatschappij (flamand földhivatal, a továbbiakban: VLM), a flamand kormánynak a Flamand Régió közttereinek kezeléséért és rendezéséért felelős külső ügynöksége között az Orgacomtól követelt egyes importlefölözések tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

A belga szabályozás

- 3 A Flamand Régió az alapügy tényállásának megvalósulásakor alkalmazandó, a 2003. március 28-i rendelettel módosított, a környezet trágyázószerek okozta szennyezés elleni védelméről szóló, 1991. január 23-i rendelete (a továbbiakban: a trágyázószerekről szóló rendelet) a trágyázószerek Flamand Régióban lévő gyártóira, importőreire és felhasználóira pénzbeli lefölözést vetett ki. E rendeletet hatályon kívül helyezte a Flamand Régió a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 2006. december 22-i rendelete.
- 4 Az említett rendelet 21. cikke az állati trágya Flamand Régióban történő gyártására alkalmazandó (1) bekezdésében előírta:

„Az állati trágyagyártást alapvető lefölözés BH1 terheli, amelynek összege teljes mértékben a Mestbank [a VLM egy belső osztálya] bevétele, és amelyet minden olyan gyártónak meg kell fizetnie, amely vállalkozásában az állati trágyagyártás MPp az előző naptári évben meghaladta a 300 kg foszfor-pentoxidot. Ezen alapvető lefölözés BH1 összege a következő képlet alapján kerül kiszámításra:

$$BH1 = (MPp \times Xdmp) + (MPBn \times Xdmn)$$

amelynek keretében:

- MPp = állati trágyára vonatkozó bruttó termelés, kg P₂O₅-ben kifejezve;
- MPBn = állati trágyára vonatkozó bruttó termelés, kg N-ben kifejezve;
- Xdmp = az állati trágyagyártásra vonatkozó lefölözés mértéke EUR/P₂O₅ kg-onként;
- Xdmn = az állati trágyagyártásra vonatkozó lefölözés mértéke EUR/N kg-onként.

E rendelkezések értelmében állati trágyára vonatkozó bruttó termelés MPBn, N kg-onként kifejezve: a középmeretű állatállomány termelése a tenyészetben és/vagy a mezőgazdasági vállalkozásban az előző naptári évben és az állatonkénti bruttó kiválasztott mennyiség N kg-onként kifejezve.

Az egyes érintett fajok vonatkozásában a középmeretű állatállomány a havonta nyilvántartásba vett állatkvóták összegének tizenkettővel történő elosztása révén kerül megállapításra. Az állatonkénti N kg-onként kifejezett bruttó kiválasztott mennyiség átalányalapon vagy a tényleges adatok figyelembevételével kerül megállapításra a kiválasztási mérleg alkalmazásával, amint azt az 5. cikknek megfelelően a 20a. cikk előírja.

A fent hivatkozott lefölözés mértékét az alábbiak szerint kell megállapítani:

- $X_{dmp} = 0,0111 \text{ EUR/P}_2\text{O}_5 \text{ kg-onként}$;
- $X_{dmn} = 0,0111 \text{ EUR/N kg-onként}$.”

- 5 A trágyázószerekről szóló rendelet 21. cikkének a Flamand Régióba importált, behozatal révén keletkezett trágyatöbbletre alkalmazandó 5. §-a előírta:

„Alapvető lefölözés kivetésére kerül sor, amelynek összege teljes mértékben a Mestbank [műtrágyabank] bevétele, és amelyet minden behozatal révén keletkezett trágyatöbbletet importáló személynek meg kell fizetnie. Az alapvető lefölözés összege 2,4789 euró az előző naptári évben a Flamand Régióba importált, behozatal révén keletkezett trágyatöbblet tonnájaként.”

A belga alkotmánybíróság ítélkezési gyakorlata

- 6 Az alkotmánybíróság a 2010. október 28-i 123/2010. sz. ítéletének (*Belgisch Staatsblad*, 2010. december 23., 81723. o.) B.6. pontjában a trágyázószerekről szóló rendelet 21. cikke 5. §-ának a belga gazdasági és monetáris unió elveivel való összeegyeztethetőségét illetően megállapította:

„[...] elegendő megállapítani, hogy [az említett cikkben előírt lefölözés], amely az alkotmány szerinti régiók közötti területi határokon történő túllépéshez kapcsolódik, a vámmal azonos hatású, mivel súlyosabban érinti a Flamand Régióba behozott trágyázószereket, mint az e Régióban gyártott trágyázószereket.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 7 Az Orgacom Belgiumban, a Flamand Régióban letelepedett, szervestrágya előállítására szakosodott társaság. Tevékenységének keretében az Orgacom a Vallon Régióból és Hollandiából származó trágyát importál, amelyet talajjavító szerekké és szervestrágyává alakít, amelyeket aztán az Európai Unió más tagállamaiba exportál.
- 8 Az Orgacomra a trágyázószerekről szóló rendelet 21. cikkének 5. §-a alapján a 2002. adóév (2001-es gyártási év) vonatkozásában 28 071,16 euró lefölözést, a 2004. adóév (2003-as gyártási év) vonatkozásában pedig 7 999,41 euró lefölözést vetettek ki.
- 9 2005. december 20-i és 2005. augusztus 18-i levelében az Orgacom panaszt nyújtott be a VLM-hez a 2002. adóévi lefölözés és a 2004. adóévi lefölözés vonatkozásában. A VLM a 2006. november 27-én és 2006. augusztus 11-én elfogadott határozatában megállapította a két panasz megalapozatlanságát.
- 10 Az Orgacom ezt követően a rechtbank van eerste aanleg te Brussel (brüsszeli elsőfokú bíróság) előtt keresetet indított a panaszait elutasító határozatokkal szemben, amely keresetet, szintén mint megalapozatlant, a 2008. október 17-i ítélet elutasított.
- 11 Ezen ítélet ellen az Orgacom fellebbezést nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz. Fellebbezése alátámasztására az alapügy felperese úgy érvel, hogy az őt terhelő lefölözések az EUMSZ 30. cikkel ellentétes, vámmal azonos hatású díjnak minősülnek, vagy legalábbis az EUMSZ 110. cikkben tiltott hátrányosan megkülönböztető belső adóztatásnak.

- 12 E körülmények között a hof van beroep te Brussel (brüsszeli fellebbviteli bíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:
- „1) Az EUMSZ 30. cikk értelmében vett, behozatali vámmal azonos hatású díjnak tekintendő-e a [trágyázószerekről szóló rendelet] 21. cikkének 5. §-a szerinti importlefölözés, amelyet kizárólag az állati trágya vagy más műtrágyák által képzett trágyatöbblet más tagállamokból belföldre történő behozatala esetén, és attól függetlenül kell megfizetni, hogy e többletet feldolgozzák-e vagy belföldön hozzák forgalomba, és az említett rendelkezés szerint az importált trágyatöbbletet terhelő lefölözést az importőrre vetik ki, miközben azt a belföldön előállított trágyatöbblet után a gyártóra vetik ki, jöllehet az a tagállam, amelyből a trágyatöbbletet exportálják, a többlet más tagállamokba történő kivitele esetén a lefölözés mérséklését írja elő?
- 2) [Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén: ezen] importlefölözés, amelyet kizárólag az állati trágya vagy más műtrágyák által képzett trágyatöbblet más tagállamokból a Flamand Régióba történő behozatala esetén kell megfizetni, nem tekintendő behozatali vámmal azonos hatású díjnak, úgy az EUMSZ 110. cikk értelmében vett, más tagállamok termékeire kivetett hátrányosan megkülönböztető adónak kell-e tekinteni az említett importlefölözést azért, mert a belföldön előállított állati trágya esetében olyan alapvető lefölözés kivetésére kerül sor, amely a nemzeti rendszer részét képezi, és amelynek mértéke gyártási eljárásenként különbözik, miközben az importált trágyatöbblet esetében a gyártási eljárástól (többek között az állati eredettől vagy a P₂O₅ N-tartalomtól) függetlenül a Flamand Régióban előállított állati trágyára vonatkozó alapvető lefölözés 0,00 euró összegű legalacsonyabb mértékénél magasabb, egységes mértékű importlefölözést vetnek ki, jöllehet az a tagállam, amelyből a trágyatöbbletet exportálják, a többlet más tagállamokba történő kivitele esetén a lefölözés mérséklését írja elő?”

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 13 Az Európai Bizottságnak kételyei vannak az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát illetően, mivel a kifogások alapjául szolgáló ténybeli és jogi háttérrel nem fejtette ki kellő egyértelműséggel a kérdést előterjesztő bíróság. A Bizottság szerint ez utóbbi nem adja elő kellő egyértelműséggel, hogy milyen indok révén merülnek fel az alapügyben az EUMSZ 30. cikk és az EUMSZ 110. cikk értelmezésére irányuló kérdések.
- 14 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 267. cikk szerinti eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, kizárólag az ügyben eljáró és határozathozatalra hivatott nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik annak megítélése, hogy – tekintettel az ügy különleges jellemzőire – ítélete meghozatalához szükségesnek tartja-e az előzetes döntéshozatalt, és a Bíróságnak feltett kérdései relevánsak-e. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság – főszabály szerint – köteles határozatot hozni (Donau Chemie és társai ítélet, C-536/11, EU:C:2013:366, 15. pont).
- 15 A nemzeti bíróságok által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés elbírálásának Bíróság általi megtagadása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog kért értelmezése nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a neki feltett kérdésekre hasznos választ adjon (Donau Chemie és társai ítélet, EU:C:2013:366, 16. pont).
- 16 Márpedig meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben a kérdést előterjesztő bíróság ámbár röviden, de kellően kifejtette, mind a ténybeli háttérrel, mind az alkalmazandó nemzeti rendelkezések tartalmát, valamint azon uniós rendelkezések jelentőségét, amelyek értelmezését a

jogvita vonatkozásában kéri. Az utóbbi tekintetben különösen kitűnik e kérelemből, hogy a Bíróságnak az előterjesztett kérdésekre adott igenlő válasza esetében az alapügyben vitatott vámmegállapító aktusokat meg kell semmisíteni.

- 17 Az említett körülményekre tekintettel azt kell megállapítani, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 18 Az együttesen vizsgálendő kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 30. cikket vagy az EUMSZ 110. cikket úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes a trágázószerekről szóló rendelet 21. cikkének 5. §-ában előírthoz hasonló lefölezés, amelyet kizárólag az állati trágya vagy más műtrágyák által képzett trágyatöbblet Flamand Régióba történő behozatala esetén az importőrnek kell megfizetnie, jöllehet a flamand területen előállított trágyatöbbletet terhelő lefölezést a gyártóra vetik ki, és mértékét a gyártási eljárástól függetlenül tonnánként egységes mérték alapján számítják ki, míg a flamand területen előállított állati trágyákra vonatkozó alapvető lefölezés mértéke a gyártási eljárástól függ, a legalacsonyabb mérték 0 euró az előző naptári évben bruttó 300 kilogrammot meg nem haladó foszfor-pentoxid-gyártás esetében.
- 19 Ezen összefüggésben az említett bíróság arra vár választ továbbá, hogy befolyásolja-e az EUMSZ 30. cikk és az EUMSZ 110. cikk értelmezését az a tény, hogy az érintett behozott termékek származás szerinti tagállama a lefölezés mérséklését írja elő a más tagállamba történő export esetén.
- 20 Bevezetésképpen emlékeztetni kell arra, hogy az EUM-Szerződésnek az azonos hatású díjakra és a hátrányosan megkülönböztető belső adókra vonatkozó rendelkezéseit nem lehet együttesen alkalmazni, ily módon ugyanaz az intézkedés a Szerződés rendszerében nem tartozhat egyidejűleg e két csoportba (Stadtgemeinde Frohnleiten és Gemeindebetriebe Frohnleiten ítélet, C-221/06, EU:C:2007:657, 26. pont).
- 21 Először is meg kell tehát vizsgálni, hogy a trágázószerekről szóló rendelet 21. cikkének 5. §-ában előírt lefölezés az EUMSZ 30. cikk szerinti, a behozatali vámmal azonos hatású díjnak minősíthető-e. Nemleges válasz esetén másodszer azt kell eldönteni, hogy az említett lefölezés az EK 110. cikk által tiltott diszkriminatív belső adónak minősül-e.
- 22 A vitatott lefölezés vámmal azonos hatású díjnak történő minősítését illetően először is emlékeztetni kell arra, hogy amint azt a Bíróság többször is megállapította, a vámok és az azokkal azonos hatású díjak tilalmát azok a folyamatos igazgatási jellegű alaki követelményekkel súlyosbított akadályok indokolják, amelyeket a határok átlépése okán kivetett, bármilyen csekély összegű adóterhek az áruk szabad mozgása előtt képeznek (Bizottság kontra Németország ítélet, C-389/00, EU:C:2003:111, 22. pont).
- 23 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 28. és az EUMSZ 30. cikk szerinti vámmal azonos hatású díjnak minősül minden olyan pénzügyi teher, legyen az bármilyen csekély összegű, amelyet egyoldalúan vetnek ki – bármi legyen is az elnevezése és alkalmazásának módja –, valamint amely a határ átlépésének tényéből eredően sújtja az árukat, amennyiben az nem minősül a szó szoros értelmében vett vámnak (lásd ebben az értelemben: Stadtgemeinde Frohnleiten és Gemeindebetriebe Frohnleiten ítélet, EU:C:2007:657, 27. pont).
- 24 Egyébiránt a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a valamely tagállamon belüli területi határ átlépésekor kivetett adó vámmal azonos hatású díjnak minősül (lásd: Carbonati Apuani ítélet, C-72/03, EU:C:2004:506, 25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 25 Az alapügyben a Bíróság rendelkezésére álló adatokból kitűnik, hogy a szóban forgó lefölozés a behozatal révén keletkezett trágyatöbblet importöreit érinti. Egyébiránt a lefölozés összege „2,4789 euró az előző naptári évben a Flamand Régióba importált, behozatal révén keletkezett trágyatöbblet tonnájaként”. Következésképpen meg kell állapítani, hogy a trágyázószerekről szóló rendelet 21. cikkének 5. §-ában előírt lefölozés a Flamand Régióba történő behozataluk okán azon trágyákra vonatkozik, amelyek nem flamand eredetűek, így mivel a vitatott lefölozést a trágyákra e régió határának átlépése okán vetik ki, e határátlépés tekintendő a szóban forgó lefölozést keletkeztető tényállásnak.
- 26 E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy a rendelet 21. cikkének 5. §-ában előírt lefölozés az EUMSZ 30. cikk által tiltott, a vámmal azonos hatású díjnak minősül.
- 27 A trágyázószerekről szóló rendelet említett rendelkezésében előírt lefölozés vámmal azonos hatású díjnak minősítését nem kérdőjelezi meg a Belga Királyság érve, amely szerint e lefölozés a Flamand Régióban termelt trágyára előírt hasonló lefölozés fennállása okán az általános belső adórendszer szerves részét képezi, amely ugyanazon objektív szempontok alapján vonatkozik a belföldi és az importált, valamint az exportált termékekre, és következésképpen az EUMSZ 110. cikk alapján értékelendő.
- 28 E tekintetben meg kell állapítani, hogy egyrészt a vámmal azonos hatású díjnak az általános jellegű belső adótól való megkülönböztető fő jellemzője azon körülményben rejlik, hogy az előbbi kizárólag magát a határt átlépő terméket, az utóbbi viszont mind a behozott, az exportált, mind pedig a belföldi termékeket is sújtja (lásd ebben az értelemben: Michailidis-ítélet, C-441/98 és C-442/98, EU:C:2000:479, 22. pont).
- 29 Másrészt emlékeztetni kell arra, hogy annak érdekében, hogy az érintett adóteher az általános belső adórendszer hatálya alá tartozzon, annak ugyanazon belföldi árura és importált árura az értékesítés ugyanazon szakaszában ugyanazon adó kivetését kell, hogy jelentse, és a kétféle áru tekintetében ugyanazon adókötelezettséget kiváltó oknak kell fennállnia (lásd ebben az értelemben: Michailidi-ítélet, EU:C:2000:479, 23. pont).
- 30 Az alapügyet illetően először is meg kell állapítani, hogy amint az a jelen ítélet 25. pontjában megállapításra került, a trágyázószerekről szóló rendelet 21. cikkének 5. §-ában előírt lefölozés magukat, a Flamand Régió határát átlépő termékeket sújtja.
- 31 Továbbá nem vitatott, hogy e lefölozést az importőrökre, míg az említett rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében előírt hasonló terhet a gyártókra vetik ki. A két teher tehát az értékesítés nem ugyanazon szakaszában kerül kivetésre.
- 32 Végül a két teher eltérő módszer alapján kerül kiszámításra, ami, amint azt a belga alkotmánybíróság a 2010. október 28-i 123/2010. sz. ítéletében megállapította, legalábbis abban az esetben, amikor a gyártási lefölozés 0 euró, súlyosabban érinti a Flamand Régióba behozott termékeket, mint a Flamand Régióban gyártott termékeket.
- 33 Következésképpen a Belga Királyság érvelésének nem lehet helyt adni.
- 34 Egyébiránt a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy abban az esetben, ha a trágya származása szerinti tagállam a lefölozés mérséklését írja elő más tagállamba történő export esetén, az ilyen lefölozés, mint amilyen az alapügyben szereplő behozatali lefölozés, elkerülhetné a vámmal azonos hatású díjnak történő minősítést, amint azt a VLM állítja, a flamand trágyakészletek ellenőrzése megőrzésének szükségessége és a belföldi termelés versenytorzító és Flandria számára ezenkívül környezetszennyező külső intézkedésekkel szembeni védelme okán.

- 35 E tekintetben a Bíróság már pontosította, hogy a vámok és az azokkal azonos hatású díjak tilosak függetlenül bevezetésük céljától csakúgy, mint az azokból származó bevételek rendeltetésétől (lásd ebben az értelemben: Brachfeld és Chougol Diamond ítélet, 2/69 és 3/69, EU:C:1969:30, 19. pont; Carbonati Apuani ítélet, EU:C:2004:506, 31. pont).
- 36 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a trágyázószerekről szóló rendelet 21. cikkének 5. §-a olyan lefölezést ír elő, amely megkülönböztetés nélkül sújt minden behozott trágyát, anélkül hogy alkalmazása arra az esetre lenne korlátozva, ha a származás szerinti tagállam a lefölezés mérséklését írja elő e termékek kivitele esetében, amint az a jelen ügyben a Holland Királyság esetében fennáll.
- 37 A fenti megfontolások összességéből kitűnik, hogy azt kell válaszolni az előterjesztett kérdésekre, hogy az EUMSZ 30. cikkel ellentétes az olyan lefölezés, mint amelyet a trágyázószerekről szóló rendelet 21. cikkének 5. §-a ír elő, amelyet kizárólag az állati trágya vagy más műtrágyák által képzett trágyatöbblet Flamand Régióba történő behozatala esetén, az importőrnek kell megfizetnie, míg a flamand területen előállított trágyatöbbletet terhelő és az előbbi lefölezésre vonatkozó szabályoktól eltérő szabályok alapján kiszámított mértékű lefölezést a gyártóra vetik ki. E tekintetben nem bír jelentőséggel, hogy a Flamand Régióba behozott trágyatöbblet származás szerinti tagállama e többletek más tagállamba történő exportja esetében a lefölezés mérséklését írja elő.

A költségekről

- 38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következőképpen határozott:

Az EUMSZ 30. cikkel ellentétes az olyan lefölezés, mint amelyet a Flamand Régió a 2003. március 28-i rendelettel módosított, a környezet trágyázószerek okozta szennyezés elleni védelméről szóló, 1991. január 23-i rendelete 21. cikkének 5. §-a ír elő, amelyet kizárólag az állati trágya vagy más műtrágyák által képzett trágyatöbblet Flamand Régióba történő behozatala esetén az importőrnek kell megfizetnie, míg a flamand területen előállított trágyatöbbletet terhelő és az előbbi lefölezésre vonatkozó szabályoktól eltérő szabályok alapján kiszámított mértékű lefölezést a gyártóra vetik ki. E tekintetben nem bír jelentőséggel, hogy a Flamand Régióba behozott trágyatöbblet származás szerinti tagállama e többletek más tagállamba történő exportja esetében a lefölezés mérséklését írja elő.

Aláírások